

Osztályülések az Akadémia közgyűlésén

Tegnap, szerdán osztály-ülésekkel folytatódott az Akadémia közgyűlése. A kémiai tudományok osztályának ülésén elhangzott előadások a szénhidrogén-kémiai folyamatok vizsgálatairól adtak számot.

A biológusok ugyancsak tegnap reggel kezdődött esz-

mecezerjét követte a nyelv- és irodalomtudományok művelőinek tanácskozása. Elsősorban mai magyar nyelvtudományunk, a készülő „Világirodalom története”, valamint néprajzi kutatásunk feladatai kerültek előtérbe.

A közgyűlés ma folytatja munkáját. (MTI)

Munkásörök megbeszélései

Ezekben a hetekben valamennyi munkásörök egységben összeülnek a „kiváló” jelvényt elnyert munkásörök és parancsnokok. Tanácskozásaikon visszatérően az önkéntes társadalmi fegyveres testületben közel 20 év alatt megtett útra, értékelik az eredményeket, megbeszélnek a tennivalókat, tapasztalatot cserélnek.

Az egységek után területi tanácskozásokat tartanak. Majd 1977 első negyedében Budapesten országos értekezleten összegzik a tapasztalatokat.

Egy marék kitüntetés

Lehet a vállán vagy ötven év, vagy tán föle is van annak az ötvennek, kettő vagy három. Még fiatal is lehetne, de már öregnek érzi magát. Azt mondja, befejezte, nem akarja erőltetni. Fáradt, nem restelli bevallani.

Haja fölül egy szál se, csak lejjebb, oldalt és hátul maradt belőle mutatónak, az is színét veszítette végleg. Mint a főtt cékla, olyan az arca, s néz kifelé belőle a verejték. Rendezetlenek és mélyek rajta a barázdák, s a fénytelen szemek ezek közé vannak ágyazva. Jó művésztől lehetne róla készíteni.

„Hát így állunk” — mondják lemondóan ezek a fakó szemek, amint le-lecsukódnak pillantás végett, s mintegy nyomtatékkul a két szájsarok is lefelé görbül. Beleszív a cigarettába, aztán rögtön még egyet, majd kileheli a sűrű füstöt egyszerre. Söhajts ez, nem is kicsi, hallani, akár a lázas betegét. Tünődve néz hosszan, hogy megbízhat-e bennem, kitarulkozhat-e szíve óhajta szerint, aztán nemleges eredményre juthat, mert összesebb préselődnék vékony ajkai. A kisgyerek szokott így tenni, ha síráshoz készülődik.

— Azt mondta, elege van, belefáradt. Tulajdonképpen meg tudom érteni...

Nikotintól sárga mutatóujját hirtelen fölemeli, úgy figyelmzett.

— Nem arról van szó! Én ezért a mi rendünkért annyit süröltem, mint egy igásló. S boldog vagyok, igazán megérte. Most is csinálom, amíg muszáj. Nézzé csak!

Agyoncirkaalmazott faladikát rak az asztalra, megsimogatja, fölnyitja, és egyenként szedegeti ki a tartalmát: Elmunkás jelvény, Szakma Kiváló dolgozója, Munka Erdemérem, aranyfokozatú törzsgárdajelvény, Felszabadulási Jubileumi Emlékérem. Ugy mutatja őket kammaszoros örömmel, hogy szinte kismul tőle az arca, s várja az elismerést. Bólintok, hogy bizony emögött sok munka lehet, majd a különféle tanfolyamok és szemináriumok elvégzését igazoló okmányokat szedegetem kézbe. Érzem, hogy rajtam a szeme, a hatásra kíváncsi. Amikor mindent visszarakogat a helyére, kezét a dobozra nehezítve szomorkásan, mégis elégedetten mondja:

— Ebben van az egész életem. Büszke vagyok rá.

— De úgy látom, most nincs jókedve? Sőt, mintha ríhatnékja támadna.

N. I.

Tanácskozás a cukorrépa-termelésről

Ismeretes, hogy a hazai cukorfogyasztás növekedése nem volt párhuzamban a termelés és a cukorgyártás fejlődésével. Oka, hogy a gazdaságok nem kaptak egy ideig megfelelő anyagi ösztönzést az ipari növény előállítására, másrészt eléggé elavulttá vált a feldolgozási technika is. Végül népgazdaságunknak a hazai fogyasztás mintegy harmadát behozatból kellett fedeznie és tavaly is százezer tonna cukor importjára volt szükség. Az ellátás ilyen jellegű megoldása nagy terheket ró az államháztartásra és ezért született meg az a központi döntés, hogy a fajtanemesítő, kutató intézetek, s termelő üzemek, a cukoripar fokozottabb együttműködésével, a termőterület bővítésével hazai terméssel kell megoldani a hazai ellátást.

Tegnap is szóba került mindez a Mezőhegyesi Cukorgyár kultúrtermében megtartott szakmai tanácskozáson, ahová megyénk cukorrépa-termelő gazdaságai kaptak meghívást. A szakmai ankéton a megyei pártbizottság képviselőjében részt vett dr. Kakuszi László, a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályvezető-helyettese is.

A cukorrépa-termelés időszerű kérdéseiről Pintér Pál, a Cukoripari Vállalatok Trösztjének kereskedelmi igazgatója tartott előadást, majd vita következett. Csongrád megye gazdasági egységként az idén 4600 hektárnyi összterületen termelnek cukorrépat és a gyár 43 ezer vagonos produktura számát, amely magába foglalja a Békés megyei gazdaságok termését is.

— Nehogy azt higgye. Sirni, sajnos, soha nem tudtam, pedig mit tagadjam, néha jólesett volna megkönyömbülni. Csak nyeldestem a keserveimet, jobban mondtam sokszor nem is tudtam lenyelni őket, azok, mint valami gombóc, se le, se föl, ott ültek a torkomban.

Hallgatunk. Úgy érzem, nem szabad vigasztalni, hadd hessentse el magát a rossz emlékeket. Nyilván szégyelli, hogy kimutatta gyengeségét, s most azt hihetem róla, nem egészen szilárd meggyőződésű.

Észbe kap, nem vagyok-e szomjas. Indul a szekrény felé, de ledönt az állványról egy virágcserepet, Legyint rá, s körülményesen egy üveg Cólát tesz elem. Igen, gépiesen csinálja, az esze másfelé kalandoz.

— Most mindenütt az megy, a tévében is, hogy ki milyen vagonos ösöktől származik. Mintha divat lenne az effajta dicsekvés. Én akkor sem szégyelltem, most se tagadom, hogy a mi családnak mögött a társadalmi ranglétrán csak az énekes koldúsok következtek.

— Na még egy nekirugaszkodás, aztán tiszteendő múltva jöhet a pihenés — bizatom.

Nevetgél kesernyén, s megint cigarettát szed elő. Az öngyújtó nehezen kap lángra, csattogtatni kell néhányszor. Ennek üteme szerint ejtegeti az első szavakat.

— Nem az a sok, ami még megvan, hanem a letelt harminc esztendő. Az irgalmatlan sok nekigyürkőzés, a fiatalos lobogások és megrendülések, az orrabukások és továbbmenetelések minden ember gyarlóság ellenére, igazunk biztos tudatában. Tudtam mindig, párttitkár létemre nem állhatok le, erősítenem kell magam és másokat is szüntelen. Talán ennek a három évtizedes izzásnak a következménye, hogy mostanában gyakran jön rám egy olyan érzés, hogy mentem összeroskadok. Azt mondják, van még nyolc évem, s ez így igaz. De ha pontosan össze lehetne számolni az éjszakázások sokadalmát, hogy mennyivel dolgoztam túl mindennap az úgynevezett munkaidőt, nos, akkor alighanem kijönne már nekem is a nyugdíjas korhatár.

Ismét felfénylik az arca. Azok a gyönyörűséges forradalmas idők! Amikor még azt hitte, hogy minden fölvonuló és zászlólengető azonos a külsejével. Amikor még szó szerint vette, hogy „a munka becsület és tisztesség dolga”, s álmában sem hitte, hogy oly méhetetlenül sok küzdelem után létezhetnek dologtalanul pöffeszkedő úrgazdagok is, akiket — hiába a hivatalos elítélés — hovatovább nagyobb tisztelettel övez a tömeg egy része, mint az önzetlen forradalmárokat.

— Hogyan is lehetne belefásulni a pártmunkába? Hiszen éppen az a szép benne, hogy egyéni beállítottságú embereket kell közösségi szemléletűvé gyúrni...

— Tudom, tudom — vág közbe —, én is megtanultam a leckét, sokszor elismételtem, hogy mire valók a nehezségek. De mit kezdjek például saját hivatali főnökömmel? Nem jár el a taggyűlésre, csak amikor éppen kedve tartja, rá se hederít a kommunista normákra. Azt mondják, fejes pártfogói vannak...

Csüggedten beszél, keserűnyés szájjal, s tiszta zsebkezdővel itatgatja homlokán a gyöngyöket. Kissé meglepi a kérdés, hogy miért haragszik az igazgatóra? Dehogy haragszik ő, csak a tényeket szögezi le. Más dolog, hogy önmagát tényleg különb pártagnak tartja nála.

— Nocsak!

— Két tény említhetők az én fiam nem lett garázda huligán, az övé igen. Én nem engedtem templomban keresztelni a gyereket, ő megengedte.

Látszik, fontosnak tartja, amit mond. Az is. Kár, hogy az ilyen emberek is megöregsznek, s ami még sajnálatosabb, várják a nyugdíjas kort. Hogy kivonulhasanak a közéletből. Hogy ne is lássák a hiúvá, nagyképűvé, rongyruhává fajzott kortársaikat. Hogy egyik napról a másikra karba ölt-hessék otthon a kezüket.

Igen, könnyen lehet, hogy visszaszámolom a pártmunkát. De most jólesne lenni a gondokat és kinyújtózni egy üdülő napozóján. Mert azt hittem, könyvebb lesz most már az éri örhelyemen is, de mintha megint nehezebb lenne. Mit kertetek, meguntam nézni a főnökök előtti bokázást, a régi úr-szolgá viszony származás továbbélését. Mondja, gondolta volna, hogy ilyen nehéz ezt a népet megjavítani? Tudom, hisz' nyitva a szemem, hogy tömteletlen sok emberből nevelt már a mi pártunk öntudatos és értékes honpolgárt, de nekem az értetlen fafejűek miatt vannak álmatlan éjszakáim. Persze, hogy én vagyok a hibás, minek nyúvóm-szaggatom magam kéretlenül is, de hát mit csináljak, ilyenek szült az anyám.

Ötvenkét éves. Nincs semmije, csak három szekrényre való olvasnivalója, meg egy marék kitüntetés, ami belefér egy kicsike dobozba. Meg sűrű, mély ráncok az arcán. De ha találkozom vele az utcán, előre kalapot emelek neki.

F. Nagy István

Kádár János könyve az NSZK-ban

A Marxistische Blätter kiadó gondozásában megjelent Nyugat-Németországban Kádár János válogatott beszédeinek és cikkeinek gyűjteményes kötete Szocialista Magyarországról címmel.

A könyv megjelenésének alkalmából az Unsere Zeit, a Német Kommunista Párt központi lapja öthasábos ismertetést közölt, amelyben megemlíti a gyűjteményes kötetben megjelent írásokat.

Könyvcsekk

Egyszerűbb, kulturáltabb, korszerűbb és vonzóbb lesz a könyvvásárlás vidéken: május 14-től könyvcsekkkel is vásárolhatnak a könyvtárak a Művelt Nép boltokban — jelentették be a vállalat illetékesei tegnapi sajtótájékoztatójukon. A könyv-

csekk — 17 lapból álló, 1000, illetve 2000 forint értékű vásárlási biztosító csekkfüzet — az eddigi gyakorlattól és hagyományoktól eltérő, újszerű szolgáltatás. A vásárlás és a törlesztés a csekk-könyv szelvényeivel történik, s a részletes kedvezményt kamat nem terheli.

Félmillió vendéget vár a fesztivál a végleges szereposztás jubilál a vásár

Tegnap Szegeden, a Technika Házában tartott ülést a Fesztivál Intéző Bizottsága. Szűk két és fél hónappal az idei fesztiválnyár előtt azért hívták össze a programsorozatot felelőseit, gazdáit, hogy áttekintsék a felkészülés ütemét, jelenlegi helyzetét. A megbeszélést Papp Gyula, a városi tanács és az intéző bizottság elnöke nyitotta meg, ugyanő foglalta össze a tapasztalatait. Horváth Mihály, az intéző bizottság titkára, a szabadtéri játékok ügyvezető igazgatója tartott tájékoztatót, amelyet követően hasznos vita bontakozott ki. Az ülés után a résztvevők megtekintették Kiss József Kossuth-díjas, érdemes művész Szegedi nyár című rövidfilmjét, melyet hamarosan a mozikban is vetítenek.

Az idei nyáron is hazánk legnagyobb kulturális vállalkozásának ígérkezik a szegedi fesztivál. Alapvető céljai nem változtak: tevékenyen hozzájárulni népünk műveltségi színvonalának emeléséhez, a népek közötti béke és barátság ápolásához, bemutatni régi és mai értékeinket. Ezúttal különös jelentőséget ad a nyárnak a centenáriumi ipari vásár. A rendezvényeket tavaly közel félmillióan látogatták, s a belföldi turizmus fokozására tett intézkedések kapcsán azzal kell számolnunk, hogy idén még többen érkeznek Szegedre. A szabadtéri játékok hagyományaihoz híven öt bemutatót ígér: Az ember tragédiáját — Verdí Nabuccóját — Erkel Bánk bánját három-három előadásban, A cigánybárót négy előadásban és az Ecseri lakodalmat ugyancsak három előadásban.

Madách drámai költeményében a rendező Szinetár Miklós jelentős húzásokat hajtott végre a közérthetőség és a gördülékenyebb előadás érdekében, így várhatóan a mű újabb szépségeit bontakoztatja ki. A főbb szerepekben ezúttal tehetséges, fiatal művészeket látunk, Adám: Hegedűs Géza, Eva: Bánsági Ildikó, Lucifer: Lukács Sándor. A mű további szerepeiben elsősorban szegedi művészek és a színvitelezési főiskola növendékei lépnek színpadra. Már is nagy érdeklődés előzi meg a Nabucco előadásait, ahol a rendező Békés András, a karmester Oberfrank Géza, a díszlettervező Forray Gábor. Az opera először kerül a dóm-színpadra, főbb szerepeiben külföldi énekesekkel. Nabucco a bolgár Sztojan Popov, Zakariás az ugyancsak bolgár Szefer Elenkov lesz, Abigail pedig ugyanaz a Nijel Tkacsenko, Odesszából, aki a közelmúltban a szovjet kulturális napokon mutatkozott be Szegeden, a Trubadúrban. Partnereik szegedi művészek: Réti Csaba, Berdál Valéria, Sinkó György, Juhász József, Tombor Ágnes. A Bánk bán nem utolsósorban a tavalyi előadások szakmai és közönségsikerének következtében került az idei műsorba, a tervező gárda és a szereposztás sem változik. Az ismert fővárosi művészek mellett sok szegedi színészt láthat a közönség. A cigánybárót, melyet a rendező Horváth Zoltán javaslatára Abody Béla új fordításában mutatnak be. A karmester: Medveczky Ádám. Az idén negyedszázados fennállását ünneplő Magyar Állami Népi Együttes itt mutatja be jubileumi műsorát, az Ecseri lakodalmat, mely annyiban tér el a korábban hasonló címmel játszott produkciótól, hogy ezúttal nemzetiségi táncokat is fölvettek programjukba. Mint a fentiekből kiderül, sok szegedi színész, énekes kap lehetőséget, amit a Fesztivál Intéző Bizottsága elvi kérdésnek tekint, anélkül természetesen, hogy művészi engedményeket tenne.

Május elejéig 48 ezer belépőjegy talált gazdára, lényegesen több a tavalyi hasonló időszakénál: ez a mennyiség a tervezettnél majdnem 70 százaléka! Mint lapunkban korábban megírtuk, a díszletműhelyek át-helyezése miatt új forgalmi rendet terveznek a szabadtéri körül, a büfé is átköltözik a Rerrich Béla térre. Itt viszont a jelenleg ismert lehetőségek miatt alig fele akkora területet kaphat (és a vitában elhangzott, veszélybe kerülhet a sült kolbász is). A gondokat tetézi, hogy a Hágit bezárták... A kiegészítő rendezvények sorában ezúttal is 15 időszaki kiállításra nyílik lehetőség. A Centenáriumi Szegedi Ipari Vásár célja: hozzájárulni a minél jobb hazai áruellátáshoz, bemutatni a IV. ötéves terv ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi eredményeit. Most futnak be a jelentkezések, jelenleg 251 kiállítóval számolnak, s a várható továbbiakkal együtt a vásár területe szűkösenk mutatkozik. Kap viszont a vendég ételt és italt, a kiállítók jó része (közvetve vagy közvetlenül) eladhatja termékeit, 11 napon át divatbemutató lesz, több cég közvélemény-kutatást tervez. A vendéglátó szakemberei mellett előreláthatóan az idegenforgalom szervezőinek is földadja majd a leckét ez a nyár, hiszen a tavalyhoz képest kevesebb szálláshelyen

várhatóan több vendéget kell elhelyezniük. Harminckét-ezer helyet máris lekötöttek, ami gyakorlatilag több telt házas napot jelent.

Tizenegyedik alkalommal látható a Dél-alföldi Tárlat, tizenhatszáz a Nyári Tárlat, s rendkívül gazdagnak ígérkezik a képzőművészeti program. A dómiban három orgonaeztet, a tanácsháza udvarán két kamarakoncertet rendeznek (a Pál Tamás vezette Szegedi Kamarazenekar Garai György hegedűművésszel, a Budapesti Madrigál Kórus — Szekeres Ferenc dirigálásával — Farkas Györgyi cimbalomművésszel lép föl). Az újszegedi szabadtéri színpadon — ahol a szakszervezeti együttesek minősítő versenye után július 17-én lesz a gálaest — a Fognográf-, a Skorpió és az Omega-együttes játszik, s népzenei találkozó várja az érdeklődőket a kiskundorozsmai színpadon. A tudományos programok közül ezúttal is a pedagógiai és a művelődésméleti nyári egyetem emelkedik ki, a Biológiai Központban tartja kongresszusát a fogorvosok európai munkaközössége. A tizedik ifjúsági napokra 240 külföldi fiatal is várnak, s a karnevál ezúttal a Takaréktár utcából indul. A 20. nemzetközi maratoni versenyt július 24-én — a korábbiaktól eltérően a sándorfalvi úton — bonyolítják le.

N. I.